

Универзитет у Крагујевцу
Факултет за хотелијерство и туризам

Број 424

10.02. 2025. год

Врњачка Бања

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ
ФАКУЛТЕТ ЗА ХОТЕЛИЈЕРСТВО И ТУРИЗАМ У ВРЊАЧКОЈ БАЊИ

КОМИСИЈА ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА
ИЗВЕШТАЈ О СТАЊУ У ОБЛАСТИ КВАЛИТЕТА ЗА ШКОЛСКУ 2023/2024.

фебруар, 2025. године

СТАНДАРД 1: СТРАТЕГИЈА ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета која је доступна јавности.

Током школске 2023/24. године Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи настојао је да испоштује мере и стандарде обезбеђења квалитета. Ово обухвата опредељење Факултета да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих студијских програма, наставног процеса, научноистраживачког и стручног рада, квалитета наставника и сарадника, квалитета студената, квалитета ресурса за образовни програм (организациона и материјална средства), квалитета управљања високошколском установом и квалитета ненаставне подршке, квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информационих ресурса као савремене подршке учењу, квалитета простора и опреме, јавност деловања и информисања јавности.

У практичној реализацији својих законских и статутарних активности, по питању образовања и стручног усавршавања, Факултет тежи да постигне ниво који задовољава принципе и стандарде система образовања европских универзитета, и на тај начин и највише националне и међународне стандарде образовања на пољу друштвено-хуманистичких наука, придржавајући се мера и укључујући субјекте задужене за обезбеђење квалитета.

Стратегију обезбеђења квалитета на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи (бр. 2353) је усвојио орган управљања Факултета, односно Савет факултета, на предлог органа пословођења на седници одржаној 05.11.2020. године.

Стратегија обезбеђења квалитета је доступна на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи и сајту Факултета. Факултет периодично преиспитује и унапређује Стратегију обезбеђења квалитета.

Комисија за обезбеђење квалитета предлаже ревизију Стратегија обезбеђења квалитета, као и припрему акционог плана за спровођење Стратегије за обезбеђење квалитета на Факултету.

СТАНДАРД 2: СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

Високошколска установа утврђује начин (стандарде) и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

У циљу обезбеђења и унапређења квалитета рада, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи је усвојио читав сет регулатива којима су детаљно дефинисана правила и процедуре реализације пословних процеса као и начини и мере за обезбеђење њиховог квалитета.

Документ од стратешког значаја за обезбеђење квалитета на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, поред Стратегије обезбеђења квалитета (бр. 2353 од 5.11.2020.г.) и Правилника о обезбеђењу квалитета (бр. 219 од 26.12.2011. г.) је и

Правилник о самовредновању квалитета студијских програма наставе, рада наставника, служби и услова рада (бр. 220 од 26.12.2011.г.). Овим правилником је прецизно дефинисан начин реализације програма самовредновања и оцењивања квалитета студијских програма, наставе, научноистраживачког рада, оцењивања студената, уџбеника и литературе, библиотечких и информатичких ресурса, ненаставне подршке и процеса управљања.

Поступци за обезбеђење квалитета се утврђују посебно за сваку област обезбеђења квалитета и њима се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета те установе.

Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у поступку организовања и завршетка основних, мастер и докторских академских студија регулисани су:

- Правилником о упису студената на студијске програме Универзитета у Крагујевцу (пречишћен текст, бр. III-01-496 од 11.06.2021.г.);
- Правилником о правилима студирања на основним академским студијама Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи (пречишћен текст, бр. 1691 од 7.07.2023.г.);
- Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту (бр. III – 01 – 262/9 од 28.03.2019.г.) и Одлуком о измени Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту (Одлука бр. III – 01 – 342/19 од 28.05.2020.г.);
- Правилником о упису студената на мастер академске студије (бр. 276 од 12.03.2015. г.);
- Правилник о правилима студирања на мастер академским студијама (бр. 924 од 25.08.2015.г. и бр. 1338 од 29.08.2016.г.);
- Правилником о пријави, изради и одбрани докторске дисертације (бр. III-01-1251/28 од 21.12.2023.г.);
- Правилником о докторским студијама (пречишћен текст, бр. 1374 од 13.06.2022.г.).

Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у поступку избора у наставна звања и унапређењу наставног особља регулисани су следећим документима:

- Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника универзитета (бр. III-01-523/43 од 16.07.2020.г., бр. III-01-871/18 од 29.10.2020.г., бр. III-01-230/17 од 25.03.2021.г., III-01-515/4 од 24.06.2021.г., III-01-866/28 од 28.10.2021.г., III-01-1035/31 од 25.10.2023.г. и бр. III-01- 150/17 од 29.02.2024.г.);
- Правилником о критеријумима за избор у звање наставника Универзитета у Крагујевцу (бр. III-01-523/44 од 16.07.2020. бр. III-01-871/19 од 29.10.2020.г., бр. III-01-1161/22 од 28.12.2020.г., бр. III-01-37/16 од 28.01.2021.г., бр. III-01-866/27 од 28.10.2021.г., бр. III-01-42/29 од 27.01.2022.г., бр. III-01-353/13 од 28.04.2022.г., бр. III-01-256/22 од 31.03.2023.г., бр. III-01-342/27 од 27.04.2023.г., бр. III-01-1035/32 од 25.10.2023.г., бр. III-01-62/34 од 01.02.2024.г., бр. III-01-834/19 од 26.09.2024.г.);

- Правилником о ужим научним, уметничким и стручним областима Универзитета у Крагујевцу (пречишћен текст, бр. III-01-317 од 3.04.2024.г. и бр. III-01-834/20 од 26.09.2024.г.);
- Правилником о начину и поступку избора у звање и заснивања радног односа сарадника на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи (бр. 2932 од 20.12.2018.г.);
- Правилником о приступном предавању (бр. 172 од 12.02.2013.г.) и Одлука о првим изменама и допунама Правилника о приступном предавању (бр. 469 од 18.04.2013.г.).

Стандарди и процедуре за обезбеђење квалитета у области научноистраживачког рада регулисани су следећим документима:

- Правилником о стручном усавршавању наставника и сарадника (бр. 276 од 28.05.2012.г. и бр. 368 од 12.02.2018.г.);
- Одлуком о образовању и раду Центра за истраживање и образовање у туризму (пречишћен текст, бр. 1372 од 16.02.2022.г.).

Област издавачке делатности и рада Библиотеке на Факултету обухваћена је регулативом, која је такође у форми Правилника, као што су:

- Правилник о раду библиотеке Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи (пречишћен текст, бр. 618 од 24.02.2022.г.);
- Правилник о издавачкој делатности (бр. 132 од 23.01.2023. г.).

Сви наведени Правилници и Одлуке су постављени на веб-сајту Факултета (<http://www.hit-vb.kg.ac.rs/>) и на тај начин доступни запосленима, студентима, будућим студентима и широј јавности.

Под надлежношћу Комисије за обезбеђење квалитета делује Комисија за самовредновање именована од стране Наставно-научног већа.

Учешћем студената у вредновању педагошког рада наставника формира се мишљење студената о педагошком раду наставника, а резултат студентског вредновања користи се за праћење и контролу квалитета наставног процеса и креирање опште политике у области обезбеђења квалитета.

Студентско вредновање спроводи се путем писмених упитника, који се односи на педагошки рад сваког наставника за сваки предмет који предаје, квалитет наставног процеса и друге чиниоце релевантне за обезбеђење квалитета.

Активна улога представника студената, као и редовно ажурирање веб-сајта Факултета омогућавају транспарентност у раду свих органа чији рад доприноси испуњавању стандарда за осигурање квалитета.

Комисија је мишљења да Комисија за обезбеђење квалитета треба и даље непрекидно да ради на унапређењу поступака за обезбеђење квалитета. Потребно је да се у наредном периоду стандарди и поступци обезбеђења квалитета наставног процеса ревидирају. У циљу подизања квалитета образовног процеса потребно је интензивирати сарадњу са потенцијалним послодавцима.

СТАНДАРД 3: СИСТЕМ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета

Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи има систем за обезбеђење квалитета који сачињавају одредбе Статута Факултета (пречишћен текст, бр. 2350 од 20.10.2022.г.), одлуке Наставно-научног већа које се односе на стандарде и процедуре за обезбеђење квалитета, Стратегија обезбеђења квалитета (бр. 2353 од 5.11.2020.г.), Правилник о обезбеђењу квалитета (бр. 219 од 26.12.2011.г.) и Правилник о самовредновању квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада (бр. 220 од 26.12.2011.г.). Стратегијом обезбеђења квалитета, чију полазну основу чине општа акта Републике Србије, Универзитета у Крагујевцу и Факултета, дефинисани су основни приоритети високог образовања у области обезбеђења квалитета, као и начин њиховог остварења на Факултету. Правилником о обезбеђењу квалитета дефинисана је улога и одговорност субјеката Факултета у области обезбеђења квалитета високог образовања на Факултету и тела одговорних за обезбеђење, управљање и унапређење квалитета студијских програма, наставе и услова рада.

У процес обезбеђења квалитета на Факултету укључени су: органи управљања и пословођења Факултета, сви наставници и сарадници, Наставно-научно веће Факултета, ненаставно особље и сви студенти.

Сви запослени на Факултету су укључени у систем обезбеђења квалитета преко свог представника у Комисији за обезбеђење квалитета.

Сви наставници су укључени у праћење и унапређивање квалитета студијског програма, тако што анализирају предмете које предају, затим се о томе дискутује на састанцима катедри са колегама који предају предмете из исте области, а на седницама Наставно-научног већа се заузимају ставови о стању и потребама за изменама ради унапређења квалитета.

Сви студенти су укључени у анкетирање о раду Факултета, наставника и сарадника, а преко представника у рад Комисије за обезбеђење квалитета. Студенти су преко својих представника укључени у рад Наставно-научног већа.

Као стручно и саветодавно тело Наставно-научног већа у области обезбеђења квалитета на Факултету је образована Комисија за обезбеђење квалитета ради праћења, контроле и унапређења квалитета. Избор и начин рада Комисије утврђен је Статутом, а ближе надлежности Комисије утврђене су Правилником о обезбеђењу квалитета. Одлуком Наставно-научног већа (Одлука бр. 2567 од 01.12.2020.г. и бр. 1553 од 28.06.2023.г.) именовано је девет чланова Комисије.

Председник Комисије за обезбеђење квалитета на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи је Немања Пантић (Одлука бр. 3083 од 18.12.2023.г.). Заменик председника Комисије је Марија Лакићевић (Одлука бр. 2569 од 01.12.2020.г.).

Табела 3.1: Чланови Комисије за обезбеђење квалитета

р.б.	Име и презиме	Звање
1.	Немања Пантић, председник	доцент
2.	Марија Лакићевић, заменик председника	ванредни професор
3.	Милица Луковић	ванредни професор
4.	Маријана Сеочанац	доцент
5.	Јованка Калаба Карлица	доцент
6.	Марко Милашиновић	асистент
7.	Радован Крљар	шеф Службе за студентска питања
8.	Данило Јовановић	студент
9.	Петар Миладиновић	студент

Начин рада и одлучивања Комисије и њених радних тела, укључујући сва питања значајна за рад Комисије, уређен је Пословником о раду Комисије за обезбеђење квалитета Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи. Под надлежношћу Комисије, а у складу са Стратегијом обезбеђења квалитета, делује и Комисија за самовредновање чији је начин рада прописан Правилником о самовредновању квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада.

Комисија за обезбеђење квалитета припрема предлог Стратегије за обезбеђење квалитета и сачињава акционе планове за спровођење Стратегије. Извештаји о спровођењу стратегије и анализи стратегије за обезбеђење квалитета разматрају се на седницама Комисије за обезбеђење квалитета. Такође, Комисија подноси Наставно-научном већу извештај о оствареним активностима током школске године, који служи за планирање активности у наредном периоду.

СТАНДАРД 4: КВАЛИТЕТ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студента, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета је донела одлуке о акредитацији следећих студијских програма на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи:

- Основних академских студија Хотелијерство и туризам у трајању од 4 године (240 ЕСПБ поена);
- Основних академских студија Гастрономски менаџмент у трајању од 4 године (240 ЕСПБ поена);
- Мастер академских студија Менаџмент у хотелијерству у трајању од 1 године (60 ЕСПБ поена);

- Мастер академских студија Менаџмент у туризму у трајању од 1 године (60 ЕСПБ поена);
- Мастер академских студија Здравствени туризам у трајању од 1 године (60 ЕСПБ поена);
- Докторских академских студија Менаџмент у хотелијерству и туризму у трајању од 3 године (180 ЕСПБ поена).

У наведеним одлукама Комисија за акредитацију и проверу квалитета констатовала је да Факултет поседује неопходне просторне капацитете који по својој величини, структури и намени испуњавају све услове за реализацију студијских програма. Обезбеђена је покривеност предмета одговарајућом литературом, училима и информационом технологијом. Факултет редовно и систематски проверава и по потреби изнова одређује структуру и садржај студијског програма у погледу односа опште академских, научностручних и стручно-апликативних дисциплина. Студијски програми садрже све законом предвиђене елементе, као и предвиђени број ЕСПБ којима се мери радно оптерећење студената. Прецизно су наведени образовни и професионални циљеви наставе, као и исход процеса учења, који су усклађени са основним задацима и циљевима Факултета. Стручност које добијају студенти када заврше студије пружа им могућност запошљавања и даљег школовања. Компетенције дипломираних студената су јасно дефинисане, као и способности које се стичу савладавањем програма. Сви подаци су јавно доступни. Студијски програм је целовит и нуди потребна стручна звања за профил стручњака који се образује. Програм је усаглашен са другим програмима установа Универзитета, а такође је усклађен са одговарајућим програмима иностраних високошколских установа европског образовног простора, као и са европским стандардима.

Табела 4.1: Укупан број студената у школској 2023/24. години на ОАС
Хотелијерство и туризам

Назив студијског програма		Број уписаних студената				Апсолвенти
		1. год.	2. год.	3. год.	4. год.	
Хотелијерство и туризам	Буџет	74	46	61	48	12
	Самофинансирајући	24	46	23	17	100
Укупно		98	92	84	65	112

Табела 4.2: Укупан број студената у школској 2023/24. години на ОАС Здравствени туризам

Назив студијског програма		Број уписаних студената				Апсолвенти
		1. год.	2. год.	3. год.	4. год.	
Здравствени туризам	Буџет	0	0	0	1	7
	Самофинансирајући	0	0	3	1	32
Укупно		0	0	3	2	39

Табела 4.3: Укупан број студената у школској 2023/24. години на ОАС Гастрономски менаџмент

Назив студијског програма		Број уписаних студената				Апсолвенти
		1. год.	2. год.	3. год.	4. год.	
Гастрономски менаџмент	Буџет	20	12	18	19	5
	Самофинансирајући	25	5	1	2	9
Укупно		45	17	19	21	14

Табела 4.4: Укупан број студената у школској 2023/24. години на МАС

Назив студијског програма	Број уписаних студената		
	Буџет	Самофинансирајући	Укупно
Менаџмент у туризму	7	31	38
Менаџмент у хотелијерству	7	23	30
Здравствени туризам	6	18	24
Укупно	20	72	92

Табела 4.5: Укупан број студената у школској 2023/24. години на ДАС

Назив студијског програма		Број уписаних студената			Апсолвенти
		1. год.	2. год.	3. год.	
Менаџмент у хотелијерству и туризму	Буџет	0	0	0	0
	Самофинансирајући	2	6	2	11
Укупно		2	6	2	11

Табела 4.6: Укупан број исписаних студената у периоду 2011-2024. године на ОАС

Школска година	Број уписаних	Број исписаних
2011/2012	100	8
2012/2013	179	16
2013/2014	273	9
2014/2015	351	13
2015/2016	422	5
2016/2017	511	25
2017/2018	524	25
2018/2019	597	25
2019/2020	699	45
2020/2021	861	47
2021/2022	854	40
2022/2023	827	65
2023/2024	724	49

На основу приказаних података лако је уочити да је интересовање студената за Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи на високом нивоу у свакој академској години.

Табела 4.7: Број дипломираних студената у периоду 2014-2024. године на ОАС

Школска година	Хотелијерство и туризам	Здравствени туризам	Гастрономски менаџмент
2014/2015	2	-	-
2015/2016	49	-	-
2016/2017	59	-	-
2017/2018	77	-	-
2018/2019	46	-	-
2019/2020	55	8	-
2020/2021	48	12	-
2021/2022	77	21	12
2022/2023	46	8	9
2023/2024	70	8	26

Табела 4.8: Број дипломираних студената у периоду 2014-2024. године на МАС

Школска година	Менаџмент у хотелијерству	Менаџмент у туризму	Здравствени туризам
2014/2015	-	-	-
2015/2016	1	0	-
2016/2017	18	3	-
2017/2018	14	9	15
2018/2019	19	3	13
2019/2020	12	6	4
2020/2021	15	9	8
2021/2022	26	8	10
2022/2023	12	4	2
2023/2024	6	10	10

Табела 4.9: Број дипломираних студената у периоду 2014-2024. године на ДАС

Школска година	Менаџмент у хотелијерству и туризму
2014/2015	-
2015/2016	-
2016/2017	-
2017/2018	-
2018/2019	-
2019/2020	-
2020/2021	-
2021/2022	3
2022/2023	1
2023/2024	5

Факултет укључује студенте у оцењивање и осигурање квалитета студијских програма, путем анкета о евалуацији наставе. Студентско вредновање се спроводи у последњој недељи сваког семестра за предмете у том семестру, а са резултатима студентске евалуације упознаје се Наставно-научно веће (и сваки наставник посебно о својој оцени). Комисија за обезбеђење квалитета у сарадњи са руководством Факултета прати резултате оцењивања и пролазности студената по предметима.

У случају ванредно ниске или неубичајено високе пролазности, Комисија предлаже мере предвиђене Стандардима за обезбеђење квалитета студија. Студентска евалуација један је од основних механизма за анализу квалитета наставе и читавог наставног процеса, као и за анализу услуга које пружају службе Факултета.

Курикулуми свих студијских програма на Факултету су формиран тако да подстичу студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и примену тих знања и вештина у практичне сврхе.

За све акредитоване студијске програме основних, мастер и докторских академских студија на интернет страни Факултета су дати студијски програми:

- **Студијски програм ОАС Хотелијерство и туризам**
<https://www.hit-vb.kg.ac.rs/upis/index.php/upis/osnovne-studije/studijski-programi/hotelijerstvo-i-turizam>
- **Студијски програм ОАС Гастрономски менаџмент**
<https://www.hit-vb.kg.ac.rs/upis/index.php/upis/osnovne-studije/studijski-programi/gastronomski-menadzment>
- **Студијски програм ОАС Здравствени туризам**
<http://www.hit-vb.kg.ac.rs/index.php/upis/osnovne-studije/studijski-programi/141-zdravstveni-turizam>
- **Студијски програм МАС Менаџмент у туризму**
<https://www.hit-vb.kg.ac.rs/upis/index.php/upis/master-studije/studijski-programi/menadzment-u-turizmu>
- **Студијски програм МАС Менаџмент у хотелијерству**
<https://www.hit-vb.kg.ac.rs/upis/index.php/upis/master-studije/studijski-programi/menadzment-u-hotelijerstvu>
- **Студијски програм МАС Здравствени туризам**
<https://www.hit-vb.kg.ac.rs/upis/index.php/upis/master-studije/studijski-programi/zdravstveni-turizam-2023>
- **Студијски програм ДАС Менаџмент у хотелијерству и туризму**
<https://www.hit-vb.kg.ac.rs/upis/index.php/upis/doktorske-studije/studijski-programi/menadzment-u-hotelijerstvu-i-turizmu>

Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања су дефинисани и доступни на увид јавности, у електронској форми (<https://www.hit-vb.kg.ac.rs/>), и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма.

Студијски програми су усклађени са савременим светским токовима и достигнућима науке у области хотелијерства, туризма, економије, менаџмента и бизниса, и упоредиви су са студијским програмима одговарајућих страних високошколских установа. Тиме је обезбеђено међународно признавање диплома издатих од стране Факултета, као и мобилност, како студената тако и наставника Факултета.

Комисија предлаже континуирано праћење и усклађивање студијских програма са светским трендовима образовања у области хотелијерства, туризма, економије и менаџмента. Ангажовање гостујућих професора са референтних образовних и привредних институција у циљу подизања квалитета студија. Усавршавање наставника и сарадника кроз студијске и истраживачке боравке на реномираним универзитетима и институтима у циљу стицања актуелних научно-стручних знања и вештина. Стварање услова и подстицаја за интензивнији научно-истраживачки рад, што је предуслов за подизање квалитета студија.

СТАНДАРД 5: КВАЛИТЕТ НАСТАВНОГ ПРОЦЕСА

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, похађању стручне праксе, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Стратегија обезбеђења квалитета на Факултету има за циљ остваривање законом постављених циљева високог образовања и даљег развоја високог образовања на Факултету који укључују и стално унапређење квалитета студијског програма, наставе и услова рада. Начин провере знања студената утврђен је Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту (бр. 167 од 23.11.2011.г.). Поступак и начин израде и одбране радова које израђују студенти ближе су уређени правилницима: Правилником о изради семинарских радова на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи (бр. 277 од 12.3.2015.г.), Правилником о изради завршних радова на основним академским студијама Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи (бр. 2367 од 22.10.2021.г.) и Правилником о изради дипломских мастер радова на мастер академским студијама Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи (бр. 1007 од 13.04.2022.г.). Поступак, упис и организација докторских студија на Факултету ближе је уређена Правилником о докторским студијама Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи (бр. 1374 од 13.06.2012.г.) Наведени правилници побољшавају квалитет наставног процеса јер омогућавају употребу јединственог обрасца за израду радова на нивоу Факултета. Доступни су свим студентима преко сајта Факултета.

Наставни програм за наставне предмете доноси Наставно-научно веће Факултета на предлог Катедре. Садржај наставног предмета, облици наставе, предиспитне обавезе и начин провере знања студената и литература утврђени су програмом наставног предмета.

Настава из сваког предмета покривена је одговарајућим наставним материјалом који је унапред познат и објављен, а обезбеђење квалитета уџбеника који су у употреби одређено је Правилником о уџбеницима и другим наставним средствима (бр. 691 од 24.6.2015.г.).

Студије се реализују према плану и програму реализације усвојеном према утврђеној процедури, а студентима је пре почетка семестра доступан план рада. План и распоред наставе (предавања и вежби) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе.

Наставници и сарадници дужни су да на почетку наставе (семестра) упознају студенте са основним подацима о предмету, циљевима предмета, садржајем и структуром предмета, планом и распоредом извођења наставе (предавања и вежби), начином оцењивања, потребним уџбеницима, односно обавезном и допунском литературом, подацима о наставницима и сарадницима на предмету. Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи својим статутом и другим општим актима ближе уређује своје обавезе у погледу обезбеђења услова за квалитетно и благовремено информисање студената о начину организовања и времену одржавања свих облика испита.

Све изведене активности наставника и сарадника на наставном предмету евидентирани су у Дневнику рада.

У функцији праћења и унапређења квалитета студијских програма и наставе Комисија за самовредновање је у школској 2023/24. години извршила електронско анкетање студената применом система за анкетање и самоевалуацију „Упитник”. Резултати евалуације квалитета наставног процеса су у годишњем извештају Комисије за самовредновање приказани по студијским програмима:

- Хотелијерство и туризам (ОАС) – 4,70;
- Здравствени туризам (ОАС) – 4,57;
- Гастрономски менаџмент (ОАС) – 4,70;
- Менаџмент у хотелијерству (МАС) – 4,96;
- Менаџмент у туризму (МАС) – 4,84;
- Здравствени туризам (МАС) – 4,70;
- Менаџмент у хотелијерству и туризму (ДАС) – 4,85.

У односу на резултате анкетања студената у претходној школској години (дате у загради), квалитет наставе је унапређен на студијским програмима: Хотелијерство и туризам - ОАС (4.66), Менаџмент у хотелијерству – МАС (4.79) и Здравствени туризам - МАС (4.58). Нижа просечна оцена у односу на претходну годину забележена на студијским програмима: Гастрономски менаџмент – ОАС (4.77), Здравствени туризам – ОАС (4.64), Менаџмент у туризму – МАС (4.90) и Менаџмент у хотелијерству и туризму – ДАС (4.95). Укупна средња оцена квалитета наставног процеса за школску 2023/24. годину износи 4,76, што је исто као и претходне школске године.

Сprovedена евалуација наставног процеса, наставника и сарадника на Факултету за хотелијерство и туризам указује следеће:

1. Организација наставе – настава је редовна и добро организована, критеријуми за проверу знања су јасни, обезбеђена је адекватна литература и потребна опрема за наставу, доступни су наставни материјали и потребне информације на сајту Факултета;
2. Садржај наставног предмета – садржај наставног предмета је релевантан и актуелан, обим добијених информација је довољан, наставне теме садрже примере из праксе;
3. Наставник – наставници обрађују планирану наставну материју, излажу јасно и разумљиво, поступају професионално и имају коректан однос са студентима, доступни су и одржавају консултације;
4. Сарадник – сарадници обрађују планирану наставну материју, излажу јасно и разумљиво, поступају професионално и имају коректан однос са студентима, доступни су и одржавају консултације.

Током студија студенти имају прилику да стекну практична искуства у оквиру хотелско-туристичке делатности у земљи и иностранству, а Правилником о обављању стручне праксе студената Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи се уређују услови и начин обављања стручне праксе студената (бр. 614 од 26.02.2024. године). Комисија за организацију стручне праксе студената Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, упутила је на обављање зимске и летње стручне праксе у току школске 2023/2024. године укупно 407 студената, од чега 379 студената основних академских студија (I, II, III и IV година) и 28 студената мастер академских студија. На летњу стручну праксу упућено је 393, док је 14 студената обавило зимску стручну праксу. Од укупног броја студената, који су упућени на обављање стручне праксе, 1 студент прве и 2 студента четврте године студијског програма Гастрономски менаџмент и 3 студената четврте године студијског програма Здравствени туризам је самоиницијативно изразило жељу да унапреде своја знања и вештине кроз обављање плаћене стручне праксе. 2 студента четврте године студијског програма Здравствени туризам кроз обављање неплаћене стручне праксе, иако им пракса према студијским програмима није била обавезна. 29 студената основних академских студија и 2 студента мастер академских студија није одрадило праксу или још увек није предало своје Дневнике праксе на оверу.

У току школске 2023/2024. године стручна пракса студената је реализована у сарадњи са **89 пословних партнера**, и то са:

62 реномираних смештајних објеката:

1. Хотел „Sava Hoteli – Hotel Bernardin”, Порторож – Словенија,
2. Хотел „Sava Hoteli – Zdravilišče Radenci” Раденци – Словенија,
3. Хотел „Sava Turizem” Моравске Топлице – Словенија,
4. Хотел „Sava Hoteli – Bled”, Блед – Словенија,
5. Хотел „Maistra Hoteli”, Ровињ – Хрватска,

6. Хотел „Villetta Phasiana” Фажана -Хрватска,
7. Хотел „Villa Tuttorotto”, Ровињ – Хрватска,
8. Хотел „Svpetrvs Hoteli”, Брач – Хрватска,
9. Хотел „Azul Beach Resort Montenegro”, Улцињ – Црна Гора,
10. Хотел „Iberostar Slavija”, Будва – Црна Гора,
11. Хотел „Iberostar Bellevue”, Херцег Нови – Црна Гора,
12. Хотел „Casa del Mare“ - Црна Гора,
13. Хотел „МК Mountain Resort” – Копаоник,
14. Хотел „Краљеви Чардаци” – Копаоник,
15. Хотел „Ртањ” – Копаоник,
16. Хотел „Сребрна лисица” – Копаоник,
17. Хотел „Јуниор Брзеће” – Копаоник,
18. Хотел „Мона Plaza Zlatibor”– Златибор,
19. Хотел „Вила АС” – Врњачка Бања,
20. Хотел „Топанти” – Врњачка Бања,
21. Хотел „Фонтана” – Врњачка Бања,
22. Хотел „Бреза” ВУ Тара – Врњачка Бања,
23. Хотел „Вила Емилиа” – Врњачка Бања,
24. Хотел „Вила Сплендор” – Врњачка Бања,
25. Хотел „Врабац” – Врњачка Бања,
26. Хотел „Zepter” – Врњачка Бања,
27. Хотел „Даница” – Врњачка Бања,
28. Хотел „Пегаз” – Врњачка Бања,
29. Хотел „Слатина” – Врњачка Бања,
30. Специјална болница „Меркур” – Врњачка Бања,
31. Хотел „Врњачке терме“ – Врњачка Бања,
32. Хотел „Коцка“ - Врњачка Бања,
33. Хотел „Москва“ – Београд,
34. Хотел „Courtyard by Marriott” – Београд,
35. Хотел „Извор” – Аранђеловац,
36. Хотели „Оморика” и „Бели Бор” ВУ Тара – Тара,
37. Хотел „Silver Lake Resort” – Сребрно језеро,
38. Хотел „Zepter Hotel Drina” – Бајина Башта,
39. Хотел „Лепенски Вир” – Доњи Милановац,
40. Хотел „Ženeva Lux” – Крагујевац,
41. Хотел „Шумарице” – Крагујевац,
42. Хотел „Crystal” – Краљево,
43. Хотел „Турист” – Краљево,
44. Хотел „Ботика” – Краљево,
45. Хотел „Голф” – Крушевац,

46. Хотел „Даби” – Крушевац,
47. Хотел „City Hotel” – Крушевац,
48. Хотел „Орбис” – Параћин,
49. Хотел „Royal Residence” – Чачак,
50. Хотел „Београд” – Чачак,
51. Хотел „Hamburg” – Зајечар,
52. Хотел „Srbija TIS” – Зајечар,
53. Хотел „Tami Residence” – Ниш,
54. Одмаралиште „Zdravkovac Country Club” – Јарменовци, Топола,
55. Хотел „Aria” – Ужице,
56. Хотел „Hill” – Јагодина,
57. Хотел „Симпо Пржар” – Врање,
58. Хотел „Вила Динчић” – Велико Градиште,
59. Хотел „Вила Етна” – Угриновци,
60. Специјална болница „Пролом Бања” – Пролом Бања,
61. Хотел „Кутко” – Панчево,
62. Хотел „Србија” – Вршац,

17 туристичких организација:

1. Туристичка организација Врњачка Бања,
2. Туристичка организација Ниш,
3. Туристичка организација Крагујевац,
4. ЈП Смедеревска тврђава, Смедерево,
5. Туристичка организација Чачка,
6. Туристичка организација Врање,
7. Туристичка организација града Лесковца,
8. Туристичка организација општине Параћин,
9. Туристичка организација Рашка,
10. Туристичка организација Куршумлија,
11. Туристичка организација Брус,
12. Туристичка организација Горњи Милановац,
13. Туристичка организација Александровац,
14. Туристичка организација града Крушевца,
15. Туристичка организација општине Трстеник,
16. Туристичка организације општине Краљево,
17. Туристичка организација општине Голубац.

8 туристичких агенција:

1. Туристичка агенција „Atlantic Travel & Servis” – Београд,
2. Туристичка агенција „Superlino Travel” – Београд,
3. Туристичка агенција „Atlantic Travel & Service” – Крагујевац,
4. Туристичка агенција „Holiday” – Крагујевац,
5. Туристичка агенција „Blue Travel” – Врњачка Бања,
6. Туристичка агенција „Spa Travel” – Врњачка Бања,
7. Туристичка агенција „MG Agent” – Краљево,
8. Туристичка агенција „Atlantic Travel & Service” – Јагодина.

1 Work and Travel организацијом:

1. Kompanija Experience d.o.o. – Нови Сад.

1 етно селом:

1. Етно село „Пансион Обрадовић” – Катићи, Ивањица.

По први пут је успостављена сарадња са 8 нових пословних партнера и то са:

8 смештајних објеката: Хотел „Casa del Mare” - Херцег Нови; Хотел „Iberostar Slavija” – Будва; Хотел „Villetta Phasiana”- Фајана; Хотел „Sava Turizem” Моравске Топлице – Словенија; Хотел „Врњачке терме” -Врњачка Бања; Хотел „Коцка” - Врњачка Бања; Хотел "Кутко" – Панчево; Хотел "Србија" – Вршац

Велики број студената и ове године је показао интересовање за плаћену праксу. У вези са тим, организоване су презентације студентима у циљу обезбеђивања што прецизнијих информација и пружања сваког вида помоћи за реализацију плаћене летње праксе. Са партнерима је договорено да, поред новчане надокнаде, студентима буде обезбеђен смештај (у дестинацијама у којима студенти немају свој смештај) и исхрана. Поједини партнери су обезбедили и превоз студентима до дестинација у којима су обављали праксу или су им покрили путне трошкове (у висини цене повратне аутобуске карте). На плаћену праксу у земљи и иностранству упућено је укупно 191 студента, од чега 72 студента у иностранству и 119 студената у Србији.

Када је реч о плаћеној пракси у иностранству, укупно 72 студента је било упућено у 12 смештајних објеката, од тог броја 66 студената у: „Sava Turizem” Моравске Топлице – Словенија; „Sava Hoteli – Hotel Bernardin” Порторож – Словенија; „Sava Hoteli – Bled” Блед – Словенија; „Sava Hoteli – Zdravilišče Radenci” Раденци – Словенија; „Maistra Hotel” Ровињ – Хрватска; „Svpetrsv Hotel” Брач – Хрватска; „Villa Tutturotto” Ровињ – Хрватска; „Azul Beach Resort Montenegro” Улцињ – Црна Гора; „Iberostar Bellevue” Бечићи – Црна Гора; „Casa del Mare” - Херцег Нови – Црна Гора; „Iberostar Slavija” Будва – Црна Гора; и „Villetta Phasiana” Фајана, Хрватска; Шест студената је упућено на обављање праксе у САД у оквиру програма *Work and Travel* у сарадњи са компанијом „Experience d.o.o.” Нови Сад.

Укупно 119 студената је током летњих и зимских месеци обавило плаћену праксу у Србији у 19 хотела, 1 туристичкој агенцији и 1 етно-селу (туристичка агенција „Superlino Travel” – Београд, етно село „Пансион Обрадовић” – Катићи, Ивањица, одмаралиште „Zdravkovac Country Club” – Јарменовци, Топола, хотели: „Лепенски Вир” – Доњи Милановац, „Silver Lake Resort” – Сребрно језеро, „Вила Етна – Угриновци”, „Извор” – Аранђеловац, „Јуниор Брзеће” – Копаоник, „МК Mountain Resort” – Копаоник, „Краљеви Чардаци” – Копаоник, „Mona Plaza Zlatibor” – Златибор, „Бреза” ВУ Тара – Врњачка Бања, „Топанти” – Врњачка Бања, „Фонтана” – Врњачка Бања, „Zepter” – Врњачка Бања, „Пегаз” – Врњачка Бања, „Слатина” – Врњачка Бања, „Вила Емилиа” – Врњачка Бања, „Коцка” – Врњачка Бања, „Оморика” и „Бели Бор” ВУ Тара, „Zepter Hotel Drina” – Бајина Башта.

Као и претходних и ове године је било студената који су показали велику заинтересованост да се додатно стручно усавршавају, па су током године обављали праксу код више различитих привредних субјеката (3 студента) или су самоиницијативно продужавали период обављања праксе. Бројни хотели су студентима обезбедили смештај и исхрану током обављања праксе (плаћене и неплаћене), и на тај начин допринели обезбеђењу што повољнијих и квалитетнијих услова боравка, рада и усавршавања студената.

Студенти који су стручну праксу обављали у Београду и ове године су могли да купе повлашћене картице за превоз у Београду током обављања стручне праксе, на основу потписаног уговора са предузећем ГСП. Укупно 8 студената који су праксу обављали у Београду имали су могућност да користе ову услугу.

Може се закључити да су студенти Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи у току школске 2023/2024. године, успешно завршили програм стручне праксе са изузетном просечном оценом 9,92. У питању је оцена коју су студенти добили од својих ментора из хотелских и туристичких организација. За изузетно залагање, професионалност, знање, спремност на рад и учење током праксе, поједини студенти су добили Похвале од својих ментора. Поједини студенти су се запослили у објектима у којима су претходно обављали праксу док су многим студентима послодавци упутили позив да и наредне године обављају стручну праксу у њиховим објектима. Студенти су такође изразили задовољство односом руководства и запослених у објектима у којима су обављали стручну праксу, као и њиховом посвећеношћу и спремношћу да им пренесу своје знање и искуство због чега су поједини студенти доставили путем имејла руководиоцима праксе своје утиске са стручне праксе.

На основу Правилника о организацији стручне праксе студената, на име новчаних казни за непоштовање рокова у вези стручне праксе, 14 студената је уплатило накнаду у износу од 5.000 динара, док је 16 студената платило 6.000 динара за обављање стручне праксе која по студијском програму није за њих обавезна. 14 студената је уплатило накнаду у износу од 4.000 динара за пријаву зимске праксе. Студенти су до сада уплатили укупно 222.000 динара.

Факултет организује плаћену стручну праксу закључујући са партнерима, тј. туристичко-угоститељским субјектима уговоре, на основу којих су партнери у обавези да уплате накнаде Факултету по основу активности Комисије за организацију стручне праксе студената Факултета, које подразумевају: омогућавање партнерима да представе своју понуду студентима, учествовање у организацији стручне праксе и пружање подршке за време њеног трајања партнерима и студентима, како би се осигурала успешна реализација стручне праксе. Укупно задужење партнера по тој основи износи 1.137.704,62 динара.

Комисија за организацију стручне праксе студената је у претходном периоду поставила информације у вези реализоване праксе и слике студената са праксе у оквиру сајта Стручне праксе и Фејсбук и Инстаграм странице Факултета. Тренутни послови Комисије су усмерени на припрему за наредни циклус праксе. Тежи се континуираном обогаћивању понуде праксе, успостављању и интензивирању сарадње са квалитетним пословним партнерима и побољшању услова праксе. Такође, акценат је на повећању ефикасности рада имајући у виду растући број студената. С тим у вези, сагледавају се појединачне активности и оптерећење чланова Комисије у циљу оптималне организације у будућем периоду.

СТАНДАРД 6: КВАЛИТЕТ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ, УМЕТНИЧКОГ И СТРУЧНОГ РАДА

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

Факултет непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес и у своме раду остварује јединство образовног, научноистраживачког, уметничког и професионалног (стручног) рада.

Факултет осмишљава, припрема и реализује научноистраживачке, уметничке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне научне пројекте.

Наставници и сарадници учествују у реализацији Програма истраживања за 2023/24. годину Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи Универзитета у Крагујевцу, који финансира Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије. Такође, наставници и сарадници Факултета су ангажовани на *домаћим пројектима*, и то:

- Могућности за развој туристичких „Рута занатских пивара” на територији Републике Србије. Финансира: Центар за научноистраживачки рад Српске академије наука и уметности и Универзитета у Крагујевцу и Универзитет у Крагујевцу;
- Mathematical Methods in Image Processing under Uncertainty” – MaMIPU. Финансира: Фонд за науку Републике Србије, ПРИЗМА;

- Програм формирања и развоја иновационих инкубатора у научноистраживачким организацијама (НИО) у Републици Србији. Финансира: Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије;
- Green economy in the era of digitization. Финансира: Алфа БК Универзитет;
- Израда програма едукације и подизање јавне свести о значају сузбијања алергених биљака у функцији смањења ризика по туристе и локално становништво. Финансијер: Град Нови Сад.

Наставници и сарадници Факултета ангажовани су и на бројним **међународним пројектима**:

- Green Solutions for Bio-Waste Management, Green Fund, United Nations Development Programme;
- Jean Monnet Module for EU Consumer Law Erasmus, Jean Monnet;
- Traditional alcoholic beverages as a driver for the development of tourism in rural region: Authentic gastrotouristic offer evaluated by chemical and sensory methods, Bilateral scientific cooperation between Serbia and Slovakia, the Ministry of Science, Technological Development and Innovation of the Republic of Serbia;
- DEEPTECH-2M project, Deep Tech Materials and Manufacturing Talent Development for an Improved EU Economy and Climate HEI Initiative, European Institute of Innovation and Technology (EIT), EIT Digital;
- SOMOS COMPASS FOLLOWERS – WE ARE COMPASS FOLLOWERS, Erasmus +, KA210YOU, European Commission.

Поред наведених пројеката, запослени наставници и сарадници Факултета ангажовани су као истраживачи, консултанти на изради стратегија и чланови су у различитим радним и стручним националним и међународним телима. Такође, наставници нашег Факултета су и уредници категоризованих часописа („Економика пољопривреде” и „Менаџмент у хотелијерству и туризму”) и Тематских зборника.

У току школске 2023/24. године успостављена је интер-институционална сарадња са партнерским универзитетима ван Европе који учествују у програму Еразмус+ кредитне мобилности. Предузете су нове активности на успостављању мобилности студената и наставног особља.

Интер-институционална сарадња: Центар за истраживање и образовање у туризму је поред припрема више пројектних апликација и планских докумената, реализовао обуке у оквиру ЗУОВ Програма сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника за 2023/24. годину, под називом Трансформационо учење у средњим стручним школама (каталогски бр. 747; област: општа питања наставе) у Врњачкој Бањи (за Образовно-васпитни центар Браћа Недић, Осечина) и Нишу (Регионални центар за професионални развој запослених у образовању, Ниш).

Одлазна мобилност: Током 2023/24. године реализована је једна СЕЕРУС мобилност и три Еразмус+ наставничке мобилности. У оквиру СЕЕРУС мобилности наставник Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи боравио је на

Факултету за менаџмент у туризму и угоститељству у Опатији (Хрватска). Једна Еразмус+ наставничка мобилност KA131 је реализована на Факултету за туризам и бизнис логистику, Универзитета Гоце Делчев из Штипа, Северна Македонија, и две Еразмус+ наставничке мобилности на Карипском Универзитету у Мексику у оквиру Еразмус+ KA171 програма мобилности.

Факултет систематски прати обим и квалитет истраживачког и научног рада наставника и сарадника.

Садржај и резултати научних, истраживачких, уметничких и стручних активности усклађени су са стратешким циљем Факултета, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања.

Током 2023/2024. године запослени на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи објавили су укупно **166 научних публикација**, и то:

- 8 у категорији M10 (1 M12, 2 M13, 5 M14);
- 60 у категорији M20 (1 M21a, 9 M21, 7 M22, 31 M23, 12 M24);
- 4 у Библиографским базама: 4 Erih plus;
- 60 у категорији M30 (4 M31, 45 M33, 11 M34);
- 2 у категорији M40 (2 M42);
- 27 у категорији M50 (18 M51, 3 M52, 6 M53);
- 5 у категорији M60 (5 M63).

Током 2023/24. године потписани су уговори о сарадњи са следећим високошколским институцијама и научним институтима у земљи и иностранству:

- Природно-математички факултет, Универзитет у Нишу;
- Висока школа за менаџмент у туризму, Северозападни нормални Универзитет, Кина.

Сарадња се успоставља и развија на пољу наставног, научног, истраживачког и практичног рада, издавачких активности и размене студената. Такође, подржава се партнерство у аплицирању и имплементацији научних, истраживачких и тржишних пројеката.

Факултет подстиче своје запослене да се активно баве научним, истраживачким, уметничким и професионалним радом и да што чешће објављују резултате свога рада. У циљу подстицања запослених да своје научне радове представљају на научним и стручним скуповима, Савет Факултета донео је одлуку о висини квоте за суфинансирање учешћа запослених на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству (Одлука бр. 953 од 10.04.2024. године) о висини трошкова боравка које сноси Факултет. Утврђено је да наставник и сарадник на име учешћа на научним скуповима са прихваћеним радом остварује право на надокнаду у висини од 30.000 РСД у току једне календарске године.

Факултет обавља издавачку делатност у складу са својим могућностима и према правним актима Факултета и има усвојен Правилник о издавачкој делатности.

Током школске 2012/13. године Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи је покренуо научни часопис Менаџмент у хотелијерству и туризму (ISSN 2620-0279 |

eISSN 2620-0481 | UDC 005:338.48 | COBISS.SR-ID 264085772). Од оснивања часописа публикована су укупно двадесет и три броја доступна у Библиотеци Факултета, на сајту часописа, у бројним индексним базама, као и у Репозиторијуму Народне библиотеке Србије.

У другом броју часописа за 2023. годину публиковано је 9 радова: 7 оригиналних научних радова и 2 прегледна рада. У првом броју часописа за 2024. годину публиковано је 8 радова и то 6 оригиналних научних радова и 2 прегледна рада.

Радови се достављају на енглеском језику и подлежу антиплагијат провери. Часопис је укључен у *CrossRef*, што указује да се сваком чланку додељује *DOI* број као јединствена бројчана ознака.

У школској 2023/24. години предузете су следеће активности како би се подигао квалитет часописа и његова доступност широј научној заједници:

- Повећан је удео радова који садрже емпиријско истраживање;
- Повећан је удео радова чији су аутори из иностранства;
- Настављена је израда *HTML* фајлова појединачних радова која обезбеђује већу видљивост истих;
- Обновљен је уговор са Центром за евалуацију у образовању и науци (ЦЕОН) о употреби професионалног пакета услуга;
- Поред реферисања у индексним базама: *ERIHPLUS*, *CEEOL*, *DOAJ*, *SCIndexs*, *EBSCO*, *CNKI*, *WorldCat*, *CyberLeninka*, *Ulrich's Periodicals Directory*, *ProQuest*, *Publons*, *CAB Abstract* и *GoogleScholar*, часопис је пријављен за реферисање и у *Emerging Sources Citation Index-y (ESCI)*.

Научни часопис Менаџмент у хотелијерству и туризму се према категоризацији научних часописа за 2023. и 2024. годину, коју врши Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије, налази у М24 категорији (национални часопис међународног значаја) за Економију и организационе науке.

СТАНДАРД 7: КВАЛИТЕТ НАСТАВНИКА И САРАДНИКА

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

На Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи у току школске 2023/2024. године био је запослен 31 наставник, од чега 29 са пуним радним временом и 2 са непуним радним временом. Такође, на Факултету је по уговору о допунском раду ангажовано 3 наставника за потребе извођења наставе на основним, мастер и докторским академским студијама. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника илуструје табела 7.1. Током академске 2023/24. године потписани су уговори о ангажовању 2 предавача ван радног односа.

Табела 7.1: Преглед броја наставника по звањима и статус наставника на високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Звање наставника	Статус наставника на високошколској установи	Број наставника
Редовни професор	Радни однос са пуним радним временом	9
	Радни однос са непуним радним временом	1
	Ангажовање по уговору о допунском раду	0
	Укупан број	10
Ванредни професор	Радни однос са пуним радним временом	9
	Радни однос са непуним радним временом	0
	Ангажовање по уговору о допунском раду	2
	Укупан број	11
Доцент	Радни однос са пуним радним временом	11
	Радни однос са непуним радним временом	1
	Ангажовање по уговору о допунском раду	1
	Укупан број	13
Укупан број наставника	Радни однос са пуним радним временом	29
	Радни однос са непуним радним временом	2
	Ангажовање по уговору о допунском раду	3
	Укупан број	34

У реализацији наставе у току школске 2023/2024. године учествовало је и 2 сарадника у звању асистента. Такође, у наставном процесу ангажовано је и 4 истраживача и то 3 у звању истраживач-приправник и 1 у звању истраживач-сарадник.

Академске 2023/24. године за помоћ у настави на основним академским студијама ангажовано је 9 сарадника ван радног односа – демонстратора чији је избор у звање утврђен Правилником о условима, начину и поступку избора сарадника ван радног односа (бр. 1275 од 27.10.2015.г. и бр. 1889 од 11.10.2017.г.). Подаци о наставном особљу доступни су на самом Факултету и на интернет страници Факултета <http://www.hit-vb.kg.ac.rs/index.php/nastavno-osoblje>.

Поступак и услови избора наставника и сарадника унапред су утврђени и доступни оцени стручне и шире јавности. Процедура избора наставника утврђена је правилником Универзитета у Крагујевцу, а процедура избора сарадника утврђена је Правилником о начину и поступку избора у звање и заснивање радног односа сарадника на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи (бр. 2932 од 20.12.2018.г.).

Факултет систематски прати, оцењује и подстиче научну, истраживачку и педагошку активност наставника и сарадника. Факултет има усвојен Програм НИР-а, као и Програм развоја научноистраживачког подмлатка. Такође, Факултет усваја Извештај о научноистраживачком раду на годишњем нивоу.

Од свог оснивања Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи је учинио све да привуче најперспективније и најталентованије кадрове. Основну кадровску базу

чини матични Универзитет у Крагујевцу чији је Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи саставни део.

Факултет при избору и унапређењу наставно-научног, уметничког и стручног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота, као и педагошке способности наставника и сарадника.

СТАНДАРД 8: КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Услови уписа студената на основним академским студијама дефинисани су Статутом Факултета и Правилником о правилима студирања на основним академских студијама на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи (бр. 1575 од 30.9.2016.г.).

Конкурс за упис студената у прву годину основних студија објављује се у оквиру заједничког конкурса Министарства просвете, науке и технолошког развоја, а спроводи га конкурсна комисија формирана решењем ректора Универзитета у Крагујевцу.

Факултет обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама и које су јавно доступне на сајту Факултета. За потребе пријемног испита припремљен је и штампан информатор Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, који садржи све неопходне информације за будуће студенте. Сваке године организује се и промоција студијских програма Факултета у средњошколским центрима како би се Факултет представио потенцијалним будућим студентима.

При селекцији студената за упис, Факултет вреднује резултате постигнуте у претходном школовању и резултате постигнуте на пријемном испиту. У прву годину основних академских студија уписују се лица која имају средње образовање у четворогодишњем трајању и која положи тест опште културе и информисаности. На упису за академску 2023/24. годину приметан је пад броја пријављених студената, у односу на претходну школску годину. На студијском програму Хотелијерство и туризам, пријављено је укупно 119 студената, а уписано 114 студената, док је на студијском програму Гастрономски менаџмент пријављено 32, а уписано 28 студената.

Укупан број пријављених кандидата за ОАС, у првом уписном року, износио је 151. Услови уписа студената и полагања пријемног испита на основним и мастер академским студијама јасно су дефинисани и јавно објављени на сајту Факултета.

Факултет је у школској 2023/24. години уписао девету генерацију студената на мастер академске студије. Уписано је укупно 29 студената, и то 12 на студијском програму Мастер академске студије Менаџмент у туризму, 9 на студијском програму

Мастер академске студије Менаџмент у хотелијерству и 8 на студијском програму Мастер академске студије Здравствени туризам.

Услови уписа и правила студирања на мастер академским студијама утврђени су Правилником о условима уписа на мастер академске студије Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи и Правилником о правилима студирања на мастер академским студијама Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи.

На сајту Факултета постоје све неопходне информације о упису на мастер академске студије, полагању пријемног испита и рангирању кандидата.

На мастер академске студије може се уписати лице које је завршило основне академске студије у четворогодишњем трајању и стекло најмање 240 ЕСПБ бодова, односно лице које је завршило основне студије, по прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању.

Кандидати који конкуришу за упис на мастер академске студије полажу пријемни испит из материје наставних предмета: Основе хотелијерства и туризма, Менаџмент у хотелијерству; Менаџмент у туризму и Основи здравственог туризма.

Изузетно, кандидати који су завршили основне академске студије на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, могу се, на лични захтев, ослободити полагања пријемног испита и у том случају студенту се рачунају оцене које је добио из наведена три предмета. Пријемни испит се полаже писмено и јединствен је за све кандидате. Литературу за припрему пријемног испита обезбеђује Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи. Формирана је скрипта која се користи за полагање пријемног испита на мастер студијама. Скрипта се налази у продаји у Књижари Факултета.

Факултет је у школској 2023/24. години расписао конкурс за упис 65 самофинансирајућих студената на три студијска програма мастер академских студија Факултета (мастер академске студије Менаџмент у хотелијерству – 23 студента, мастер академске студије Менаџмент у туризму – 23 студента и мастер академске студије Здравствени туризам – 19 студената). Пријављено је 30 кандидата од којих 22 у првом, 7 у другом и 1 кандидат у трећем уписном року. Од укупног број пријављених студената, мастер академске студије је уписало 29 студената на сва три студијска програма (Менаџмент у туризму, Менаџмент у хотелијерству и Здравствени туризам). Како Факултет располаже са 20 буџетских места, тако је 9 студената стекло статус самофинансирајућих.

Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање) загарантовани су, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама.

Студијски програми основних и мастер академских студија су конципирани тако да студент преузима одговорност за учење, редовно се припремајући за наставу, редовно и активно учествујући у њој и испуњавајући дефинисане предиспитне обавезе.

Факултет развија и унапред упознаје студенте са обавезом праћења наставе.

Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура.

Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма.

Факултет обезбеђује коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената (објективност, етичност и коректан однос према студенту).

Факултет на седницима Катедри прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена, неравномеран распоред оцена) у дужем периоду.

Факултет систематично прати и проверава пролазност студената по предметима, програмима, годинама и предузима корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању.

Факултет омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом, према Правилнику Факултета о Студентском парламенту (бр. 639 од 26.03.2018.г.). Студенти преко својих представника учествују у раду одређених комисија на Факултету. Учествовањем у анкетирању, студенти процењују квалитет студијских програма, наставе и друго. Чиме директно утичу на унапређење квалитета студија. Најуспешнији студенти похваљују се приликом обележавања Дана Факултета.

СТАНДАРД 9: КВАЛИТЕТ УЦБЕНИКА, ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућег подзаконског акта.

Факултет обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време. На Факултету постоји Књижара Факултета, где је студентима омогућена куповина уџбеника у издању Факултета, као и скрипта потребних за наставу. Такође у понуди Књижаре су и радне свеске за полагање колоквијума и испита, студентски пасоши, информатори, дневници праксе, пријаве за стручну праксу, пријаве за завршне дипломске и мастер радове и друго. Такође, Књижара располаже фотокопир апаратом, па је студентима доступно копирање неопходног наставног материјала.

Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени.

Факултет има усвојен општи акт о уџбеницима. У складу са тим општим актом, установа систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Уџбеници и друга учила која не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени

квалитетнијим. Факултет има усвојен Правилник о уџбеницима и другим наставним средствима (пречишћен текст бр. 1690 од 7.07.2023.г.) и Правилник о издавачкој делатности (бр. 132 од 23.01.2023.г.), који регулише проблематику пружања подршке обезбеђивању одговарајуће уџбеничке и друге литературе, неопходне за савлађивање садржаја предмета утврђених студијским програмом. У оквиру издавачке делатности Факултета у академској 2023/24. години, и закључно са крајем календарске 2024. године, објављене су следеће публикације:

1. Тематски зборник радова са Међународног научног скупа:

1.1. Тематски зборник радова са Међународног научног скупа, 2024, ISBN 978-86-89949-83-4.

2. Уџбеници:

2.1. Финансијска економија, Миљан Лековић, 2024, ISBN: 978-86-89949-79-7, COBISS.SR-ID: 141053193;

2.2. Рурални туризам, Драго Цвијановић, Павло Ружић, 2024, ISBN: 978-86-89949-81-0, COBISS.SR-ID: 148350729;

2.3. Национална економија (друго издање), Драгана Ђатовић, Миљан Лековић, 2024, ISBN: 978-86-89949-36-0, COBISS.SR-ID: 141128713;

2.4. Економика туризма, Марија Лакићевић, Данијела Пантовић, Никола Бошковић, 2024, ISBN: 978-86-89949-82-7, COBISS.SR-ID: 148348169;

2.5. Осигурање у туризму, Немања Пантић, 2024, ISBN: 978-86-89949-86-5, COBISS.SR-ID: 158611465.

3. Практикуми:

3.1. Тестирање статистичких хипотеза, Марија Пауновић, 2024, ISBN: 978-86-89949-87-2, COBISS.SR-ID: 158442505.

4. Монографије:

4.1. Одлике научних радова у области туризма на енглеском језику, Александра Радовановић, 2024, ISBN: 978-86-89949-80-3, COBISS.SR-ID: 135151113;

4.2. Гастрономија као индикатор одрживог развоја руралног туризма, Александра Вујко, Драго Цвијановић, Синиша Берјан, 2024, ISBN: 978-86-89949-84-1, COBISS.SR-ID: 153656329.

5. Информатор

6. Часопис Менаџмент у хотелијерству и туризму

Током школске 2012/2013. године Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи је покренуо научни часопис Менаџмент у хотелијерству и туризму (ISSN 2620-0279 | eISSN 2620-0481 | UDC 005:338.48 | COBISS.SR-ID 264085772). Од оснивања часописа публикована су укупно двадесет и три броја доступна у Библиотеци Факултета, на сајту часописа, у бројним индексним базама, као и у Репозиторијуму Народне библиотеке Србије.

У другом броју часописа за 2023. годину публиковано је 9 радова: 7 оригиналних научних радова и 2 прегледна рада. У првом броју часописа за 2024. годину публиковано је 8 радова и то 6 оригиналних научних радова и 2 прегледна рада.

Радови се достављају на енглеском језику и подлежу антиплагијат провери. Часопис је укључен у *CrossRef*, што указује да се сваком чланку додељује *DOI* број као јединствена бројчана ознака.

У школској 2023/2024. години предузете су следеће активности како би се подигао квалитет часописа и његова доступност широј научној заједници:

- активности на повећању удела радова који садрже емпиријско истраживање;
- активности на повећању удела радова чији су аутори из иностранства;
- настављена је израда *HTML* фајлова појединачних радова која обезбеђује већу видљивост истих;
- обновљен је уговор са Центром за евалуацију у образовању и науци (ЦЕОН) о употреби професионалног пакета услуга;
- поред реферисања у индексним базама: *ERIHPLUS*, *CEEOL*, *DOAJ*, *SCIndeks*, *EBSCO*, *CNKI*, *WorldCat*, *CyberLeninka*, *Ulrich's Periodicals Directory*, *ProQuest*, *Publons*, *CAB Abstract* и *GoogleScholar*, часопис је пријављен за реферисање и у *Emerging Sources Citation Index-y (ESCI)*.

Научни часопис Менаџмент у хотелијерству и туризму се према категоризацији научних часописа за 2024. годину коју врши Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије налази у M24 категорији (национални часопис међународног значаја) за Економију и организационе науке.

Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад. Факултет систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда, те библиотека Факултета према подацима прикупљеним крајем академске 2023/2024. године располаже са око 3.899 библиотечких јединица (Табела 9.1).

Табела 9.1: Број библиотечких јединица Библиотеке Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи

Р. б.	Врста	Број
1.	Књиге на српском језику	1897
2.	Књиге на страним језицима	391
Укупно		2288
1.	Монографије на српском језику	501
2.	Монографије на страним језицима	44
Укупно		545
1.	Часописи на српском језику	217
2.	Часописи на страним језицима	97
Укупно		314
1.	Уџбеници на српском језику	658
2.	Уџбеници на страним језицима	94
Укупно		752
Укупно библиотечких јединица		3.899

За смештај библиотечког фонда, Факултет има обезбеђен простор од 108 m². Климатизоване просторије намењене за смештај овог фонда, као и архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице, смештене су у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружиле адекватне услове за рад. Читаоница је светла и доступна студентима и запосленима 8 часова дневно, уз обезбеђен неограничен приступ интернету и осталој информатичкој опреми, која се састоји од 7 рачунара. У Библиотеци Факултета налазе се и 2 рачунара и 1 штампач/копир/скенер за потребе библиотекара. У Читаоници Факултета расположиво је 15 места за седење, уз тенденцију повећања броја места и информатичке опреме.

Факултет обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему. Факултет располаже информатичком учионицом са 27 десктоп рачунара и 20 таблет рачунара, а студенти се систематски упознају са начином рада у библиотеци и у рачунском центру.

Од јуна 2020. године, Библиотека је укључена у систем узајамне каталогизације COBISS3.SR. Сви подаци о фондовима Библиотеке доступни су путем интернета преко електронског каталога (COBISS OPAC каталози и базе података). Запосленим истраживачима, као и другим регистрованим корисницима Библиотеке омогућен је приступ електронском сервису КоБСОН (Конзорцијум библиотека Србије за обједињену набавку). Библиотека обавља послове домаће и стране позајмице уз подршку и сарадњу са

Универзитетском библиотеком у Крагујевцу. Књижни фонд Библиотеке обухвата преко 3.500 библиотечких јединица разврстаних у четири различита фонда: Фонд књига на српском језику, Фонд књига на страним језицима, Фонд домаћих и страних континуираних извора и Фонд завршних, мастер и докторских радова.

У наредном периоду у плану је реализација пројекта измештања библиотеке, архивског простора и читаонице у већи простор који је у поступку адаптације.

СТАНДАРД 10: КВАЛИТЕТ УПРАВЉАЊА ВИСОКОШКОЛСКОМ УСТАНОВОМ И КВАЛИТЕТ НЕНАСТАВНЕ ПОДРШКЕ

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и преманентним праћењем и провером њиховог рада.

Орган управљања и орган пословођења, стручни органи и студентски парламент, њихова надлежност и одговорност у организацији и управљању Факултетом утврђени су Статутом Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи.

Орган управљања Факултетом је Савет Факултета. Сачињава га 17 чланова и то: 8 чланова из наставне јединице, 1 члан из ваннаставне јединице, 3 члана из реда студената и 5 чланова која именује Влада Републике Србије, као оснивач.

Надлежност Савета Факултета дефинисана је Статутом Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи.

Орган пословођења Факултетом је декан Факултета.

Декана Факултета бира Савет, коме одговара за свој рад.

Декану у раду помажу продекани из реда наставника, које бира и разрешава декан и студент продекан, кога на предлог Студентског парламента именује декан. У складу са овашћењима које им преноси декан, а у циљу процене и обезбеђења квалитета именовани продекани су задужени за рад у следећим областима: настава, финансије, наука и међународна сарадња и организација стручне праксе.

Декан именује руководиоце организационих целина (катедри и стручних служби).

У управљачкој структури Факултета учествују и Стручни органи као што су Наставно-научно веће, Изборно веће и Катедра.

Путем Студентског парламента студенти остварују своја права и штите своје интересе на Факултету.

Организациону структуру факултета чине:

- Наставна-научна јединица (сачињавају је 3 Катедре);
- Ваннаставна јединица (сачињавају је 4 службе и Библиотека), и
- Лабораторија за гастрономију.

Према организационој структури Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, ваннаставну јединицу сачињавају следеће службе:

- Служба за опште и правне послове са 2 запослена;

- Служба за студентска питања са 2 запослена;
- Служба за рачуноводство и финансије са 3 запослена;
- Служба за информационо техничку подршку и одржавање са 7 запослених;
- Библиотека са 3 запослена;
- Лабораторија за гастрономију са 1 запосленим.

У оквиру ваннаставне јединице обављају се правни, кадровски и општи послови; послови за потребе студија; финансијско-рачуноводствени послови; технички послови; послови библиотеке и други послови који обезбеђују услове за несметано одвијање наставног и научног рада на Факултету.

Ваннаставном јединицом Факултета руководи секретар Факултета.

Ваннастава Факултета је организована ради обављања делатности или појединих стручних послова из своје надлежности у складу са општим актом о систематизацији радних места, а којима се прописују радна места, врста и степен стручне спреме, потребна знања, број извршилаца и други услови.

Динамику и начин вредновања организације и управљања високошколском установом, сагласно Правилнику о самовредновању квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада, својим актима и плановима утврђује Комисија за обезбеђење квалитета и Комисија за самовредновање.

Координација рада појединих служби и јединица утврђена је у оквиру надлежности продекана именованих за поједине области.

У погледу перманентног образовања и усавршавања на професионалном плану, запослени су упућивани на поједине обуке у циљу добијања појединих сертификата потребних за рад служби, као и друге обуке и семинаре, сагласно финансијским могућностима, које су одржаване, како у месту рада, тако и ван места рада, у циљу стицања додатних знања и искустава запослених.

Како би се постигао бољи увид у квалитет рада различитих јединица Факултета, спроводи се анкета студената о квалитету рада органа управљања и стручних служби Факултета и анкета запослених о квалитету рада органа управљања и стручних служби Факултета.

Резултати анкетања студената о квалитету рада органа управљања и стручних служби Факултета указују на њихово задовољство професионалним и одговорним начином поступања руководства Факултета, благовременим информисањем од стране Студентске службе, редовним ажурирањем информација на сајту Факултета и опремљеношћу Библиотеке релевантном стручном литературом.

Резултати анкетања запослених о квалитету рада органа управљања и стручних служби Факултета указују на добро управљање Факултетом, професионалан и одговоран начин поступања руководства и квалитетан рад декана, продекана и стручних служби Факултета.

СТАНДАРД 11: КВАЛИТЕТ ПРОСТОРА И ОПРЕМЕ

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

Факултет поседује примерене просторне капацитете: амфитеатар, учионице, кабинете, библиотеку, читаоницу за квалитетно обављање своје делатности. Факултет обезбеђује простор за потребе организовања наставе и рада на основу уговора о закупу пословног простора. Укупан простор површине 3729,54 м² (приземље 1235м²+176м²+19м² укупно 1430м², први спрат 848м²+316м² укупно 1164м², други спрат 975 м² и лабораторија за гастрономију 160,54 м²) одговара потребама остваривања студијских програма. Факултет поседује адекватну и савремену техничку и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија. Поред веб сајта Факултета, који је доступан на српском и енглеском језику, постоје и сајтови за Студентску праксу, Конференцију, Часопис Факултета, Студентски портал, електронску пријаву студентске праксе и могућност онлине поруџбенице издања Књижаре факултета. Омогућен је и Портал за електронско учење студената. Факултет је део Академске мреже Републике Србије – AMPEC, која обезбеђује приступ и коришћење Интернета и информатичких сервиса у земљи, као и повезаност са научно – истраживачким и образовним институцијама у земљи и иностранству. Преко академске мреже студенти докторских студија могу бесплатно и без ограничења користити базу података и електронску библиотеку Конзорцијума библиотека Србије за обједињену набавку (КоБСОН). Студентима мастер академских и докторских студија је такође омогућено коришћење савременог софтвера MAXQDA за квалитативне и комбиноване методе анализе података и софтвера за статистичку обраду података у друштвеним наукама IBM SPSS Statistic (version 28). У информатичком кабинету на свим рачунарима је омогућено коришћење савременог софтвера за хотелско пословање.

Факултет поседује једну савремено опремљену информатичку учионицу и на Факултету ради Књижара која нуди услуге фотокопирања, штампања, скенирања, нарезивања ЦД и ДВД материјала, као и нова посебна просторија са десктоп рачунаром и дигиталним фотокопир апаратом која наставницима омогућава претходно наведено. Студентски парламент поседује посебну просторију са одговарајућом опремом.

Факултет континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената. Сваки наставник и сарадник добио је на коришћење рачунар одговарајуће конфигурације. Службе су опремљене одговарајућим техничким средствима и ИТ опремом и у раду користе адекватне софтвере. Факултет свим запосленим и студентима обезбеђује опрему за неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе. Обезбеђен је неограничен приступ Интернету и осталој информатичкој опреми.

Веб сајтови Факултета се константно унапређују кроз редовно ажурирање, редизајнирање и повећање брзине учитавања страница.

Табела 11.1: Списак опреме којом располаже Факултет

Бр.	Тип	Спецификација	Ком
1.	Сервери	IBM	1
		NetIT	1
		Alti	2
		Dell	2
		Uson	1
		HPE ML30	1
2.	Рутер	Mikrotik	3
3.	Десктоп рачунари	Alti	34
		NetIT	7
		TNT	3
		Asus K30AD-WB003 са монитором VS 197De	30
		Alti desktop рачунар	2
		Рачунар Zeus	3
		Рачунар Zeus i5	3
		Рачунар Zeus 5700GI	3
4.	Монитори	Рачунар Uson	7
		LG	45
		Philips 196V3L	7
		Samsung	6
		Asus	30
		ViewSonic VS18576	4
		MON 22 AOC E2270SWHN	5
		LG 22'	3
5.	All in one рачунари	LG 24'	3
		Asus V220iBUK-WC002 21.5	6
		Desktop IdeaCentreC 510-22IKL	17
6.	Лаптопови	Lenovo IdeaCentre 520-24IC	1
		Lenovo	2
		Fujitsu Siemens A512	5
		HP	3
		Lenovo IdeaPad 3 NOT16578	1
7.	Рачунарска мрежа	HP 250 G9	1
8.	Бежична рачунарска мрежа	TP-Link(svičevi) i Draka (kablovi)	1
		TP-Link	6
		UniFi	1
9.	Дигитални фотокопир апарат	Tenda	2
10.	Мултифункционални уређај	Canon IR2520	3
		HP	15
		Canon	1

11.	Ласерски штампач	Konica Minolta 1350W	2
		HP Laser Jet P1102	3
		HP Laser Jet M12a	5
12.	InkJet штампач	HP Deskjet 1000	1
13.	Скенер	Canon	1
		Avision AV176U	1
		Epson	2
14.	Пројектор	Epson EB-S11	3
		Epson EB-S02	3
		Epson EB 1751	5
		LG BS274	1
		Epson EB-X27	1
		Epson EBX41	2
		Epson EB-X05	3
		Epson EB-W06	2
15.	Пројекционо платно	Vega	7
16.	Презентер	Logitech	7
		Genius	3
		Port	10
17.	Таблет	Tesla H7	30
18.	Интерактивна табла	Vision	2
19.	Уређаји за непрекидно напајање	Mustek	4
		Inform	4
20.	Монитор за информисање	Samsung	1
21.	Озвучење за слушаонице	Sal PAX, Wirell	2
		Behninger B 207/XM 8500	2
22.	Дигитални фотоапарат	Canon PowerShot SX150 IS	1
		Sony DSCHX350B	1
23.	Дигитална камера	Sony FDR-AX53	1

Табела 11.2: Укупна површина просторија доступна за коришћење (амфитеатри, учионице, канцеларије, кабинети, службе итд.)

Редни број	Просторија	Број	Број места	Површина м ²
1.	Амфитеатар		150	154,80
2.	Слушаонице, учионице:			
	2		110	115
	3		50	87,88
	5		90	112,15
	6		100	129,80
	7		32	36,1
	8		32	37,4
	9		32	34,9
	10		32	36,9
	11		32	38,5
3.	Информатички кабинет		28	61,75
4.	Библиотека		2	32,68
5.	Читаоница		12	63
6.	Лабораторија за гастрономију		50	160,54
УКУПНО			752	1101,40
	Наставни кабинети:			
	1		1	8,58
	2		3	18,75
	4а		1	36,27
	5		2	13,95
	6		2	18,45
	9		2	10
	10		3	18,83
	12		2	9,61
	14		4	16,2
	15		2	10,23
	17		2	18,45
	18		3	18,45
	20		1	9,3
	21		2	9,3
	25		2	9,77
	26		2	9,77
	27		2	9,77
	30		3	18,91
	32		3	19,84
	Студентска служба		2	19,22
	Секретаријат		1	9,3
	Студентски парламент		2	9,6
	Остало			2305,59
УКУПНО			799	3729,54м²
				4,67 м²/студенту

СТАНДАРД 12: ФИНАНСИРАЊЕ

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи има дугорочно обезбеђена средства која су неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачког рада и осталих активности што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

Према изворима финансирања приходи су:

- Приходи од Министарства науке, технолошког развоја и иновација за финансирање материјалних трошкова и плата запослених, и
- Приходи од обављања сопствене делатности, који чине приходи од основних, мастер академских студија и докторских студија и приходи од истраживања.

Поред тога, остварена су и буџетска средства по основу финансирања научноистраживачког рада НИО у 2024. години.

Извори финансирања сопствених прихода су: школарине студената, накнаде за упис студената, полагање испита, накнаде за избор у научна звања, студентске праксе, услуге пружене трећим лицима и уговора у вези са реализацијом истраживања, донације и други извори стицања средстава у складу са законом.

Факултет редовно доноси Финансијске планове који планирају изворе финансирања као и распоред и намену финансијских средстава, на начин да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност. Финансијски план усваја Савет факултета на предлог Наставно-научног већа.

Факултет је обезбедио јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употребе финансијских средстава кроз извештаје о пословању и годишњи обрачун који усваја Савет Факултета. Факултет има обавезу да годишњи обрачун за текућу годину достави Управи за трезор до 28. фебруара следеће календарске године.

У 2024. години Факултет је остварио раст укупних прихода од 6,38% у односу на 2023. годину, што је за 2,34% више од предвиђеног раста. Укупни расходи у 2024. години забележили су раст од 12,45% у односу на 2023. годину. Финансијским планом за 2025. предвиђен је раст прихода од 19,88% и раст трошкова од 12,90% у односу на 2024. годину. У приходима за 2025. годину планирано је повећање прихода из буџета на основу повећања финансирање плата запослених од стране Министарства просвете.

Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи испуњава Стандард 12 из следећих разлога:

- Има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса;
- Сваке године се доноси финансијски план којим се планирају приходи и распоред средстава;

- Сваке године се подноси Извештај о пословању Савету Факултета на усвајање пре достављања завршног рачуна Управи за јавна плаћања;
- Обезбеђује се јавност и транспарентност финансијског пословања Факултета.

Комисија предлаже повећање прилива средстава из буџета Републике Србије за финансирање појединих материјалних трошкова и трошкова одржавања Факултета, као и сталну контролу токова пословних и новчаних средстава.

СТАНДАРД 13: УЛОГА СТУДЕНАТА У САМОВРЕДНОВАЊУ И ПРОВЕРИ КВАЛИТЕТА

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.

Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи обезбедио је значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, кроз рад Студентског парламента, студентских представника у Савету Факултета, учешће у раду Наставно-научног већа, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.

Студентима је обезбеђено учествовање у свим активностима обезбеђења и провере квалитета. Тако су два студента Факултета именована у Комисију за обезбеђење квалитета и два студента у Комисију за самовредновање.

Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет Факултета, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета Факултета.

Путем анкета испитују се ставови и мишљење студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања.

Комисија за самовредновање извршила је анкету првих дипломираних студената о квалитету студијских програма и постигнутим исходима учења. Резултати анкетања дипломираних студената о квалитету студијских програма и постигнутим исходима учења указују на њихово задовољство квалитетом предавања и вежби, радом руководства Факултета, Студентске службе и Студентског парламента, стеченим теоријским и практичним знањима, сајтом Факултета и опремљеношћу Факултета и Библиотеке. Студенти чланови Комисије за самовредновање учествују у дистрибуцији анкета, чиме је већа је слобода студената да изразе своје право мишљење.

Комисија је мишљења да Факултет треба да резултате анкете о самовредновању учини доступним јавности.

Комисија предлаже активније укључивање студената у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања.

СТАНДАРД 14: СИСТЕМАТСКО ПРАЋЕЊЕ И ПЕРИОДИЧНА ПРОВЕРА КВАЛИТЕТА

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи има систем обезбеђења квалитета који се састоји од усвојених процедура и регулаторних одредби Статута Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи и одлука Наставно научног већа које се односе на стандарде и процедуре обезбеђења квалитета студија на Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи и Правилник о самовредновању квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада. Правилником о самовредновању квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, служби и услова рада између осталог се регулише избор и начин рада Комисије за обезбеђење квалитета.

Као и предходних година, Факултет је током школске 2023/24. године обезбедио спровођење стандарда и активности у оквиру процеса самовредновања. Факултет обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима укључени су резултати анектирања студената.

Самовредновање се спроводи једном у три године. Са резултатима самовредновања Факултет је упознао наставнике и сараднике путем катедри и Наставно-научног већа, студенте, преко њихових представника из студентског парламента који су присуствовали Наставно-научним већима и преко студентских организација, ваннаставно особље преко представника у Комисији за обезбеђење квалитета, Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност.

Факултет у будућности треба да настави са континуираним праћењем и усавршавањем успостављеног система обезбеђења квалитета, али и да уведе иновације у погледу метода прикупљања и обраде података, ради на даљем поступку едукације запослених и студената у области обезбеђења квалитета, да настави рад на процедурама редовног и систематског прикупљања и обраде података неопходних за процену квалитета у свим релевантним сегментима.

Комисија предлаже да на сајту Факултета буду доступни резултати самовредновања како би и шира јавност могла бити информисана.

Факултет треба да ради на успостављању боље сарадње са Националном службом за запошљавање. Потребно је обезбедити што бољу повратну информацију од одговарајућих предузећа и организација о компетенцијама дипломираних студената.

Затим, потребно је формирати бољу софтверску подршку контроли квалитета и испуњености Стандарда. У будућности је потребно радити и на прикупљању података потребних за упоређивање са другим високошколским установама у погледу квалитета.

СТАНДАРД 15: КВАЛИТЕТ ДОКТОРСКИХ СТУДИЈА

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничкоистраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи је током 2016. године први пут акредитовао студијски програм докторских академских студија Менаџмент у хотелијерству и туризму, који припада научном пољу друштвено-хуманистичких наука и научној области Менаџмент и бизнис. Акредитовани студијски програм докторских студија садржи све елементе утврђене законом: назив и циљеве студијског програма; врсту студија и исход процеса учења; стручни и академски назив; услове за упис на студијски програм; листу обавезних и изборних студијских подручја, односно предмета са оквирним садржајем; начин извођења студија и потребно време за извођење појединих облика студија; бодовну вредност сваког предмета исказану у складу са Европским системом преноса бодова (ЕСПБ). Реакредитација студијског програма докторских академских студија извршена је 25.01.2023. године, а реализација наставе по реакредитованом програму је започета од октобра академске 2023/2024. године.

Студијски програм докторских студија Менаџмент у хотелијерству и туризму траје три године, односно шест семестара, има укупно 180 ЕСПБ бодова, од којих се 90 ЕСПБ стиче полагањем испита из 4 обавезна и 3 изборна предмета, 30 ЕСПБ одбраном два докторска колоквијума и публикавањем једног научноистраживачког рада, а 60 ЕСПБ на основу активности везаних за пријаву, израду и одбрану докторске дисертације. Након завршених докторских студија студент стиче назив доктор наука – менаџмент и бизнис.

Услови уписа на студијски програм и други битни елементи студијског програма и режима студија прописани су Статутом Универзитета у Крагујевцу, Правилником о пријави, изради и одбрани докторске дисертације, докторског уметничког пројекта Универзитета у Крагујевцу, Статутом Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, као и Правилником о докторским студијама Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи. За праћење рада и унапређење квалитета докторских студија надлежан је руководиоца докторских студија, као и Комисија за докторске студије која се састоји од седам чланова.

Садржај студијског програма, правила студирања, права и обавезе студената и друга питања од значаја за извођење студијског програма, доступни су у електронском облику на званичном сајту Факултета (<https://www.hit-vb.kg.ac.rs>).

На основу увида у студијски програм докторских студија на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи за академску 2023/2024. године, а у складу са дефинисаним упутствима, у наставку је дата детаљнија анализа, као и одређени закључци.

Факултет је у академској 2023/2024. години расписао и конкурс за упис 5 самофинасирајућих студената, осме генерације докторских академских студија на студијском програму Менаџмент у хотелијерству и туризму. На конкурс се пријавио укупно 3 кандидата и након спроведене комплетене процедуре уписана су 2 кандидата на прву годину.

Услови уписа и правила студирања на докторским академским студијама утврђени су Правилником о докторским студијама на Факултету за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи. Докторске академске студије може уписати лице које:

1. Има завршене мастер академске студије са укупно остварених 300 ЕСПБ, са најнижом просечном оценом 8,00 (осам) на основним академским и најнижом просечном оценом 8,00 (осам) на мастер академским студијама, при чему су оба нивоа студија из поља друштвено-хуманистичких наука, и познаје страни језик релевантан за научну област којом ће се бавити у мери неопходној за коришћење стране литературе;
2. Има завршене мастер академске студије са укупно остварених 300 ЕСПБ, са најнижом просечном оценом 8,00 (осам) на основним академским студијама и најнижом просечном оценом 8,00 (осам) на мастер академским студијама, при чему један од претходно завршених нивоа студија није из поља друштвено-хуманистичких наука, најмање један објављен или прихваћен за објављивање научни рад из релевантне научне области и познавање страног језика релевантног за научну област којом ће се бавити у мери неопходној за коришћење стране литературе.
3. Има стечен академски назив магистра, са најнижом просечном оценом 8,00 (осам) на основним академским студијама и најнижом просечном оценом 8,00 (осам) на магистарским студијама, при чему су оба нивоа студија из поља друштвено-хуманистичких наука и познаје страни језик релевантан за научну област којом ће се бавити у мери неопходној за коришћење стране литературе;
4. Има стечен академски назив магистра, са најнижом просечном оценом 8,00 (осам) на основним академским студијама и најнижом просечном оценом 8,00 на магистарским студијама, при чему један од претходно завршених нивоа студија није из поља друштвено-хуманистичких наука, најмање један објављен или прихваћен за објављивање научни рад из релевантне научне области и познавање страног језика релевантног за научну област којом ће се бавити у мери неопходној за коришћење стране литературе. Ближи критеријуми везани за објављивање

- научних радова су дефинисани у члану 8. Правилника о докторским студијама Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи;
5. Има стечени академски назив магистра, са најнижом просечном оценом 8,00 (осам) на основним академским студијама, и најнижом просечном оценом 8,00 (осам) на магистарским студијама, коме се сразмерно положеним испитима на последипломским студијама признаје одговарајући број ЕСПБ, о чему одлуку доноси Веће Факултета. Овај кандидат, као услов за упис на докторске академске студије, поред познавања страног језика, мора имати објављен или прихваћен за објављивање најмање један научни рад из поља друштвено-хуманистичких наука.
6. Има завршене основне и мастер (или магистарске) студије са просечном оценом мањом од 8 (осам), поред познавања страног језика мора имати објављен или прихваћен за објављивање најмање један научни рад из поља друштвено-хуманистичких наука.

Ближи критеријуми везани за објављивање научних радова су дефинисани у члану 8. Правилника о докторским студијама Факултета за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи.

Рангирање кандидата за упис на докторске академске студије, врши се на следећи начин:

- по основу просечне оцене на основним академским студијама,
- по основу просечне оцене на мастер академским студијама,
- по основу времена трајања студирања на претходним нивоима студија,
- по основу интервјуа са кандидатима,
- по основу писаног есеја.

На сајту Факултета постоје све неопходне информације о упису на докторске академске студије, и рангирању кандидата.

Студијски програм докторских студија је усклађен са савременим светским токовима и стањем науке у области хотелског и туристичког менаџмента и упоредив је са студијским програмима докторских академских студија одговарајућих страних високошколских установа. У циљу континуираног праћења напредовања студената докторских студија у стеченим знањима и вештинама менторски рад се константно унапређује и стимулише. Факултет посебно подстиче студенте докторских академских студија да се баве научноистраживачким радом о чему сведоче публиковани научни радови неретко написани у коауторству са члановима менторске комисије. Према стандарду 9, Факултет тренутно располаже са 23 наставника који могу бити ментори докторских дисертација. Коначно, у току академске 2023/24. године на Стручном већу Универзитета у Крагујевцу, позитивно су оцењена четири предлога тема докторских дисертација.

Председник Комисије за обезбеђење квалитета

доц. др Немања Пантић